

Raadsvergadering 6 oktober 2026

Documentnummer: D/26/258399

Zaaknummer: Z/26/167015

Onderwerp:	Vaststellen vorm en proces Kadernota 2028
Van:	College (portefeuillehouder Cretskens)
Voorstel:	1. De inhoud van de Kadernota 2028 vaststellen volgens scenario 1: beleidsinhoud is leidend. 2. Het proces van de Kadernota 2028 vaststellen volgens scenario 2: kadernota eerder laten vaststellen en besluitvormingsproces versnellen.

Inleiding:

De kadernota is volgens de financiële verordening een verplicht onderdeel van de P&C-cyclus van de gemeente Maasgouw. Deze nota bevat de kaders die de raad het college meegeeft voor het opstellen van de volgende begroting. De inhoud en het proces van totstandkoming van de kadernota zijn niet vastgelegd en dit leidt tot onduidelijkheid en discussie tijdens het totstandkomingsproces bij raads- en collegeleden en de ambtelijke organisatie.

Op basis van een evaluatie van het begrotingsproces door college, managementteam en griffier (eigen en opmerkingen uit het seniorenconvent) wordt nu een procesvoorstel gedaan over de vorm van en het proces om te komen tot de Kadernota 2028. Zo is voor iedereen vooraf duidelijk:

- welk proces wordt gevolgd;
- wat er van wie wanneer wordt verwacht;
- wat de inhoud van de nota is.

Beslispunten:

1. de inhoud van de Kadernota 2028 vaststellen volgens scenario 1: beleidsinhoud is leidend.
2. Het proces van de Kadernota 2028 vaststellen volgens scenario 2: kadernota eerder laten vaststellen en besluitvormingsproces versnellen.

Scenario's, argumenten en risico's

In de volgende twee paragrafen zetten we uiteen wat de scenario's over de inhoud en het proces zijn. Daarbij geven we ook de voor- en nadelen aan én geven we ons advies.

De inhoud van de Kadernota

Scenario 1 Beleidsinhoud is leidend binnen Kadernota:

De kadernota is gericht op de beleidsinhoud en de beleidsdoelen voor het volgende begrotingsjaar. Er wordt niet of beperkt gebruik gemaakt van financiële gegevens. Vanuit de beleidsmatige kaders in de Strategische visie en Coalitieakkoord geeft de gemeenteraad aan wat de beleidsmatige kaders en doelen zijn bij het opstellen van de programmabegroting voor het volgende begrotingsjaar. Doelstelling hierbij is dat de gemeenteraad beleidsinhoudelijke keuzes maakt over het beleid dat uitgevoerd dient te worden.

- Welke beleidswijzigingen wil de raad doorvoeren?
- Wat zijn belangrijke thema's die opgenomen dienen te worden in de begroting?
- Welke taken zouden niet meer uitgevoerd hoeven te hoeven worden
- Financiële uitgangspunten (bijv. indexering) worden via raadsinformatiebrief en/of themabijeenkomst gedeeld/besproken met de gemeenteraad.

Voordelen:

- De gemeenteraad wordt in positie gebracht om keuzes te maken. Dit zijn keuzes op basis van de inhoud: wat wil ik realiseren en wat wil ik bereiken.
- Het college moet hiermee aan de slag en motiveren/afwegen wat wel of niet uitgevoerd kan worden. Er moeten keuzes gemaakt worden op basis van wensen/verwachtingen van de raad. Die moeten afgewogen worden tegen de voorstellen die vanuit het college aangedragen worden.
- Politieke debat wordt gevoerd over de keuzes die gemaakt worden.
- Proces kan vervroegd worden doordat kadernota eerder opgesteld kan worden. Wij zijn niet afhankelijk van financiële gegevens.

Nadelen:

- De wensen en verwachtingen zijn niet financieel vertaald. Ook bestaat geen inzicht in de huidige financiële situatie.
- De vraag is of de gemeenteraad keuzes kan/wil maken zonder financiële gegevens.

Scenario 2 Financiële informatie is leidend binnen Kadernota

De financiële uitgangspositie bepaalt de inhoud van de kadernota en de keuzes die gemaakt worden. Er worden in de Kadernota alleen financiële kaders beschreven c.q. kaders voor wat betreft financiële richtlijnen ten aanzien van belastingen, leges en inzet reserves. Binnen deze kaders komt het college in het begrotingsproces tot voorstellen voor wijzigingen van bestaand beleid en nieuwe beleidswensen. Binnen de financiële mogelijkheden worden door college keuzes gemaakt die voorgelegd worden aan de raad bij de uitwerking van de begroting. Er is sprake van één of meerdere themabijeenkomst(en) waarbij wensen/verwachtingen van de raad ingebracht kunnen worden.

Voordelen:

- De gemeenteraad heeft inzicht in de financiën (momentopname) en kan hier keuzes op baseren.

Nadelen:

- Beperkt politiek debat;
- Financiën zijn leidend in plaats van inhoud;
- Meicirculaire is niet vertaald in de kadernota en vanuit ervaringen in de afgelopen jaren heeft de meicirculaire de grootste invloed op de financiële positie en de uiteindelijke heroverwegingen die mogelijk gemaakt dienen te worden. Deze informatie is niet tijdig beschikbaar, waardoor de gemeenteraad separaat hierover geïnformeerd wordt.

Scenario 3 Geen kadernota, maar een kaderbrief:

Er wordt geen kadernota meer opgesteld, maar een kaderbrief. De uitgangspunten zoals deze in de begrotingscirculaire van de provincie Limburg en andere bronnen (bijvoorbeeld ledenbrieven van de VNG) zijn leidend.

Hierbij kan een uitgangspunt zijn dat de beleidsinhoudelijke kaders zoals deze zijn opgenomen in de strategische visie, coalitieakkoord en collegeprogramma voldoende richtinggevend zijn. Over het meerjarenperspectief van de gemeente wordt de gemeenteraad geïnformeerd via een raadsinformatiebrief. Op één themabijeenkomst bespreken de gemeenteraad en het college op basis van de kaderbrief het beleid voor het volgende begrotingsjaar.

De raad wordt via meerdere themabijeenkomsten geïnformeerd over de voortgang van de begroting en uitgangspunten die gehanteerd worden. Via raadsinformatiebrieven wordt de gemeenteraad op de hoogte gebracht van de financiële uitwerking van de Meicirculaire.

Voordelen:

- Proces kan een kort tijdsbestek afgerond worden. Uitgangspunten zijn gedefinieerd vanuit de provincie Limburg en overige kaderstelling;
- In voorgaande jaren (bijvoorbeeld jaar van corona) is ook geen kadernota opgesteld. Hebben wij de kadernota gemist? Wat is er misgegaan bij het ontbreken van deze kadernota?
- Er hoeven geen keuzes gemaakt te worden door de gemeenteraad. Door het college worden de keuzes gemaakt bij het opstellen van de begroting.

Nadelen:

- Beperkt tot geen politiek debat;
- Financieel/technisch georiënteerd op basis van uitgangspunten provincie Limburg en overige kaders;
- Wensen en verwachtingen van de gemeenteraad komen onvoldoende tot uitdrukking in de programmabegroting.

Het college verzoekt de raad in te stemmen met scenario 1.

Het proces van de kadernota

Scenario 1 Kadernota eerder laten vaststellen (vervroegen)

De kadernota voor besluitvorming in de raad een raadsvergadering eerder laten vaststellen betekent, binnen de planning zoals die de afgelopen jaren is gemaakt, de raadsvergadering van eind mei/begin juni.

Voordelen:

- Na vaststelling meer tijd om de uitgangspunten te verwerken in de Programmabegroting
- Meicirculaire nog (net) niet uit waardoor het debat op hoofdlijnen blijft en men niet afdwaalt naar de euro's. Wat vindt de raad nu belangrijke onderwerpen voor het volgend jaar!

Nadelen:

- Heel vroeg in het jaar (begin februari) bij de raad de uitgangspunten ophalen.
- Krijgen we de uitgangspunten vanuit de raad?
- Kunnen we de raad van voldoende informatie voorzien om ons uitgangspunten mee te geven?
- Vroeg in het jaar (begin maart) moet het beeld gevormd zijn bij het college/organisatie over welke onderwerpen in de kadernota/begroting voor het volgende jaar aan de orde moeten komen.

Scenario 2 Kadernota eerder laten vaststellen (vervroegen) en besluitvormingsproces versnellen:

De kadernota voor besluitvorming in de raad een raadsvergadering eerder laten vaststellen betekent, binnen de planning zoals die de afgelopen jaren is gemaakt, de raadsvergadering van eind mei/begin juni. Door hierbij ook het besluitvormingsproces te versnellen is het ophalen van de uitgangspunten later dan scenario 1.

Hoe ziet dit versnellen er dan uit:

- a. Geen schriftelijke vragen stellen; maar een inloopavond om vragen te stellen (2 weken voor de commissievergadering).
- b. Vragen die niet beantwoord kunnen worden op de inloopavond binnen 1 week schriftelijk beantwoorden en aanleveren aan de griffier. Moeten binnen zijn bij de raadsfracties voor de commissievergadering.
- c. Toetsing op kwaliteit binnen control zelf oppakken zodat de deadline van dinsdag 12.00 uur kan worden losgelaten. Regels over kwaliteit binnen control oppakken. Hierdoor kunnen we het intern beraad en collegevergadering in 2 weken afronden in plaats van 3.

Voordelen:

- Na vaststelling meer tijd om de uitgangspunten te verwerken in de Programmabegroting
- Meicirculaire nog (net) niet uit waardoor het debat op hoofdlijnen blijft en men niet afdwaalt naar de euro's. Wat vindt de raad nu belangrijke onderwerpen voor het volgend jaar!
- Begin maart uitgangspunten ophalen bij de raad (1 maand later dan bij scenario 1).
- Het versnellen van het besluitvormingsproces levert intern 4 weken tijdswinst op.

Nadelen:

- Krijgen we de uitgangspunten vanuit de raad?
- Kunnen we de raad van voldoende informatie voorzien om ons uitgangspunten mee te geven?
- Vroeg in het jaar (begin maart) moet het beeld gevormd zijn bij het college/organisatie over welke onderwerpen in de kadernota/begroting voor het volgende jaar aan de orde moeten komen.

Scenario 3 Geen kadernota maar een kaderbrief:

Zie scenario 3 in de vorige paragraaf De inhoud van de Kadernota.

Advies over het proces van de kadernota

Het college verzoekt de raad in te stemmen met scenario 2.

Samenhang met andere beleidsdocumenten:

De Kadernota bevat de kaders voor het college om de volgende begroting uit te werken.

Participatie:

Op de totstandkoming van dit voorstel is participatie niet van toepassing.

Communicatie:

Intern wordt het nieuwe proces gecommuniceerd door het Management Team aan de betrokken ambtenaren. Uiteraard worden proces en planning daarvan zo gecommuniceerd dat het goed terug te vinden is.

Financiën

Dit voorstel heeft geen financiële gevolgen.

Planning en uitvoering:

Het proces Kadernota 2028 zal worden uitgevoerd volgens besluit en vervolgens worden geëvalueerd en indien nodig worden aangepast.

Bijlagen:

D/26/258406 - Raadsbesluit vaststellen vorm en proces Kadernota 2028

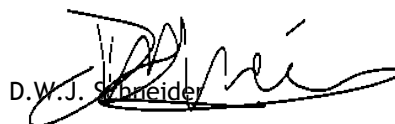
Ondertekening:

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders,

De secretaris

C.M. Keizermaekers

De burgemeester

D.W.J. Schneider